

Till
Miljö- och energidepartementet

Yttrande över betänkandet Miljötillsyn och sanktioner - en tillsyn präglad av ansvar, respekt och enkelhet (SOU 2017:63), M2017/01714/Me

---

Stockholms tingsrätt har granskat betänkandet med utgångspunkt i de intressen som tingsrätten har att bevaka. Tingsrätten har i och för sig inga invändningar i sak mot de ställningstaganden och förslag som framförs i betänkandet.

Domstolen vill emellertid påpeka att vissa frågor bör övervägas ytterligare.

En särskild forumregel för miljöbrottmål

Utredningens förslag innebär att miljöbrottmål samlas till de tingsrätter som är mark- och miljödomstolar. Till stöd för att samordna domstolsprövningen till färre tingsrätter har utredningen bl.a. pekat på behovet av specialistkunskap inom miljö rätt och dagens begränsade målunderlag. Enligt tingsrätten tycks dessa skäl göra sig gällande i lika hög grad för hovrättens handläggning av miljöbrottmål. Den föreslagna lösningen skulle innebära att varje hovrätt endast fick hantera ett ytterst begränsat antal miljöbrottmål och de flesta hovrätter skulle inte få någon som helst övrig erfarenhet av miljö rättsliga frågor. Det kan därför ifrågasättas om det inte finns ett behov av att även koncentrera den aktuella måltypen i andra instans för att hovrätterna på ett ändamålsenligt sätt ska kunna fullgöra sin uppgift att överpröva de tingsrättsavgöranden som överklagas på ett rättsäkert och effektivt sätt.

De möjligheter till deltagande vid huvudförhandling per exempelvis videolänk som utredningen pekat på beträffande handläggningen vid tingsrätt tycks på samma sätt kunna användas i hovrätten för att avhjälpa de olägenheter som uppstår för parter som befinner sig långt från domstolsorten. Det bör även

beaktas att förhörspersoner redan idag i regel besparas kostnaderna för att inställa sig vid huvudförhandlingen i hovrätten på grund av videoinspelade förhör. Mot den bakgrunden finns det enligt tingsrättens mening skäl att överväga om den aktuella måltypen bör koncentreras även på överrättsnivå.

Lagförslaget i 16 kap. 1 a § miljöbalken

Enligt sin ordalydelse är forumbestämmelsen i 16 kap. 1 a § miljöbalken begränsad till åtal för brott och talan om förverkande enligt 29 kap. miljöbalken. Med nuvarande lydelse är det enligt tingsrätten oklart om bestämmelsen är avsedd att – utöver förverkande – även tillämpas vid talan om andra former av särskild rättsverkan av brott, såsom företagsbot, när frågan rör någon som inte är tilltalad för brott. Samma osäkerhet föreligger enligt tingsrätten avseende behörigheten att pröva en talan om näringsförbud enligt 15 § lagen (2014:836) om näringsförbud. För att förslaget ska få den avsedda effekten att samla brottmål enligt 29 kap. miljöbalken till de tingsrätter som är mark- och miljödomstolar bör även forumbestämmelsen i 29 kap. 13 § miljöbalken ses över.

Utöver frågan om behörigheten att pröva blandade åtal redovisar inte utredningen närmare hur den föreslagna forumbestämmelsen i 16 kap. 1 a § miljöbalken förhåller sig till de allmänna forumreglerna för brottmål i 19 kap. rättegångsbalken. Tingsrätten konstaterar att dessa frågor blev föremål för noggranna överväganden vid införandet av lagen (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar med följd att vissa av rättegångsbalkens bestämmelser i 19 kap. då undantogs från de särskilda domstolarnas handläggning av brottmål. För att underlätta tillämpningen av den föreslagna forumbestämmelsen i miljöbalken bör frågan om förhållandet till rättegångsbalkens regler om domstolars behörighet och om överlämnande av mål övervägas vid den fortsatta beredningen. Frågan bör också behandlas mer utförligt i författningskommentaren.

Detta yttrande har beslutats av chefsrådmannen Anders Dereborg, rådmannen Daniel Severinsson och tingsfiskalen Erik Mårild (referent).

YETTRANDE

3 (3)

DATUM

DIARIENR

2017-12-21

TSM 2017/0879, Doss 51

Anders Dereborg

Erik Mårild